

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – filiala SĂLAJ

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

etapa locală, 16 februarie 2019

Clasa a VIII-a

Barem de corectare și notare

Problema 1

(2p) a) Arătați că $\sqrt{2n + \sqrt{4n^2 - 1}} = \frac{\sqrt{2n+1} + \sqrt{2n-1}}{\sqrt{2}}, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

(5p) b) Fie $S_n = \frac{1}{\sqrt{2+\sqrt{3}}} + \frac{1}{\sqrt{4+\sqrt{15}}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n+\sqrt{4n^2-1}}}$. Să se afle cel mai mare număr natural n pentru care $S_n < \sqrt{2}$.

Soluție:

a)

$$\begin{aligned} \frac{\sqrt{2n+1} + \sqrt{2n-1}}{\sqrt{2}} &= \sqrt{\left(\frac{\sqrt{2n+1} + \sqrt{2n-1}}{\sqrt{2}}\right)^2} = \sqrt{\frac{2n+1 + 2\sqrt{4n^2-1} + 2n-1}{2}} = \dots\dots\dots 2p \\ &= \sqrt{\frac{4n + 2\sqrt{4n^2-1}}{2}} = \sqrt{2n + \sqrt{4n^2-1}} \end{aligned}$$

b) Din punctul a) avem: $\frac{1}{\sqrt{2k + \sqrt{4k^2 - 1}}} = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2k+1} + \sqrt{2k-1}} \dots\dots\dots 1p$

Înlocuim pe k cu $1, 2, 3, \dots, n$ și adunăm relațiile:

$$\begin{aligned} S_n &= \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3+\sqrt{1}}} + \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{5+\sqrt{3}}} + \dots + \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2n+1} + \sqrt{2n-1}} \dots\dots\dots 2p \\ &= \sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{3}-1}{2} + \frac{\sqrt{5}-\sqrt{3}}{2} + \dots + \frac{\sqrt{2n+1}-\sqrt{2n-1}}{2} \right) = \sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2n+1}-1}{2} \right) \end{aligned}$$

$$S_n = \sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2n+1}-1}{2} \right) < \sqrt{2} \Rightarrow \frac{\sqrt{2n+1}-1}{2} < 1 \Rightarrow \sqrt{2n+1} < 3 \Rightarrow 2n+1 < 9 \Rightarrow n < 4 \dots\dots 1p$$

Deci cel mai mare număr natural n pentru care $S_n < \sqrt{2}$, este $n = 3 \dots\dots\dots 1p$

Problema 2

(4p) a) Determinați numerele reale pozitive x, y, z pentru care $(x + y)(1 + z) = 20$ și $xyz = 25$.

(Gazeta Matematică 3/2017)

(3p) b) Fie $I \subseteq \mathbb{R}$ un interval nedegenerat care nu conține niciun număr întreg. Arătați că $|x - y| < 1, \forall x, y \in I$.

Soluție:

a) Folosind inegalitatea mediilor avem $x + y \geq 2\sqrt{xy}$, $1 + z \geq 2\sqrt{z}$ 1p

Înmulțind membru cu membru cele două relații obținem $(x + y)(1 + z) \geq 4\sqrt{xyz}$, de unde

$20 \geq 20$, deducem că toate inegalitățile devin egalități1p

Și cum în inegalitatea mediilor avem egalitate atunci când numerele sunt egale, obținem :

$(x + y)(1 + z) = 20$, $x = y; z = 1$ de unde $x = y = 5, z = 1$ 2p

b) Fie $a, b \in \mathbb{R}, a < b$ și $I = (a, b)$. Cum $I \cap \mathbb{Z} = \emptyset \Rightarrow \exists n \in \mathbb{Z}$ astfel încât $n < a < b < n + 1$ 2p

Atunci $\forall x, y \in I$ avem că $|x - y| < |b - a| < 1$ 1p

Problema 3

Fie triunghiul $\triangle ABC$ și $\triangle ABD$ isoscele și dreptunghice în B , incluse în plane perpendiculare. Dacă $CD = 6\sqrt{2}$ cm, calculați distanța de la B la planul (ADC) .

Soluție :

$(ABC) \perp (ABD) \Rightarrow \triangle CBD$ dreptunghic isoscel cu $m(\sphericalangle CBD) = 90^\circ$, deci $BC = BD = 6$ cm1p

Construim $BM \perp AC, DM \perp AC, BQ \perp DM, AC, DM \subset (ADC) \xrightarrow{R_2 T.3 \perp} d(B, (ADC)) = BQ$ 3p

$BM = \frac{AB \cdot BC}{AC} = 3\sqrt{2}$ cm1p

În $\triangle DBM, m(\sphericalangle DBM) = 90^\circ$ aplicăm T. Pitagora și obținem că $DM = 3\sqrt{6}$ cm1p

Așadar $BQ = \frac{DB \cdot BM}{DM} = 2\sqrt{3}$ cm1p

Problema 4

În cubul $ABCD A' B' C' D'$ de latură $2a$ se consideră punctul $S \in (CC')$. Notăm $\{O\} = BD \cap AC$ și $\{M\} = SO \cap A' C'$. Dacă planele $(A'BD)$ și (MBD) sunt perpendiculare, stabiliți poziția punctului S pe CC' .

(Gazeta Matematică Nr. 6-7-8/2013 – enunț modificat)

Soluție:

$(A'BD) \cap (MBD) = BD$; $\Delta A'BD$ este isoscel ($A'D$ și $A'B$ sunt diagonale ale fețelor cubului),

O este mijlocul $(BD) \Rightarrow A'O \perp BD$, (1). 1p

ΔMBD este isoscel ($\Delta MA'B \equiv \Delta MA'D$) $\Rightarrow MO \perp BD$, (2). 1p

Din (1) și (2) $\Rightarrow \sphericalangle((A'BD), (MBD)) = \sphericalangle A'OM$ 1p

Din $\Delta OCS \sim \Delta A'AO \Rightarrow \frac{OC}{AA'} = \frac{SC}{AO} \Rightarrow \frac{a\sqrt{2}}{2a} = \frac{SC}{a\sqrt{2}} \Rightarrow SC = a$ 3p

$\Rightarrow S$ este mijlocul muchiei CC' 1p